

[Undervisningsministeren.]

de mennesker, der har med det at gøre, fremfor at tale med organisationerne, der somme tider ikke helt dækker, hvad den enkelte inden for kredsen mener. Men vi må i hvert fald, før vi sætter alle disse ting i gang — vikartjenesten berører jo f. eks. seminariernes forhold meget stærkt — tale om tingene; det er i gang, og der vil meget hurtigt komme en afklaring på spørgsmålene.

Der har været talt om muligheden for at lette gifte lærerinders adgang til at beholde deres tjeneste i skolen. Det skal vi have hjemmel til, og den vil vi også søge at opnå. De andre muligheder, som er nævnt, skal blive nøje overvejet, bl. a. spørgsmålet om afkortning af timerne til 50 minutter, noget, som kan gøres uden lovændring, og som vi også i nogle tilfælde tilråder; det volder store vanskeligheder at gennemføre det i praksis, og skolelederne ude omkring er ikke alle sammen lige glade for det; men naturligvis er det et hjælpemiddel, der kan tages i brug, og vi vil gerne overveje det.

Det ærede medlem hr. Jacob Pedersen siger, at der med de nye skolelove er sat en bevægelse i gang, som har interesse for skolevæsenet og skolens udbygning, men som har fremkaldt en stærk lærermangel, og det er naturligvis rigtigt; hvis vi ingen ting havde gjort, er det meget muligt, at vi kunne have kørt videre i nogle år. Men er det egentlig så galt, at der er blevet den store interesse for skolen nu? Skoleloven af 1937 gik det jo ikke alt for stærkt med at få gennemført i de første 20 år. Hvis den havde været gennemført inden for det tidsrum, der oprindeligt var fastsat, havde vi haft meget af det i gang, som nu er ved at ske. Det er jo ikke det, at der er pålagt undervisning i engelsk — som egentlig er det eneste nye indtil nu, der er indført ved den nye lov — som kræver de mange lærere; det er ikke i og for sig den nye lov, der kræver de mange lærere; men diskussionen omkring den nye lov har mobiliseret interessen for at få undervisningen udbygget, og det er det, der atter har skabt lærermangelen. Men skal vi være så kede af det — er det ikke meget godt, hvis der findes en sådan interesse i befolkningen?

Uden i øvrigt at komme ind på diskussionen om det obligatoriske 8. skoleår, og hvordan Danmarks stilling er i sammenligning med andre nationer med hensyn til undervisning, vil jeg dog gerne for det første pege på, at denne diskussion om det 8. skoleår kan man passende opsætte til den dag, man har mulighed for at gennemføre det under alle omstændigheder. Dernæst er det egentlig gået rigtig godt med hensyn til at sætte frivillige 8. og 9. klasser i gang; antallet er fordoblet, ja, mere end det i disse år.

Jeg tror ikke, det er rigtigt at sige, som man vil gøre det, at undervisningsgrundlaget i Danmark ikke står på højde med andre landes, som vi ellers kan sammenligne os med. Jeg tror endda, det er helt forkert. Hvis man vil undersøge, hvad der kommer ud af undervisningen i skolen i almindelighed, tror jeg, man må sige, at vi er i stand til at give vore børn en undervisning, der meget vel — hvor lærermangelen ikke lægger alt for store hindringer i vejen — måler sig med andre landes undervisning, som vi kan sammenligne os med. De har ikke noget obligatorisk 8. skoleår i Norge og Sverige eller andre lande, vi kan sammenligne os med; det har de måske om 10 år, men ikke nu. Vi har en frivillig undervisning i gang i Danmark i meget stor grad, måske også i meget større grad end i de fleste andre lande, vi ellers sammenligner os med. Jeg siger ikke, at det er tilstrækkeligt, men indtil videre synes jeg, vi har nok at gøre med det, vi er i gang med nu, og vi har også grund til at sige, at der i Danmark findes en større og større forståelse hos forældrene for, at deres børn skal have udvidet undervisning efter det 14. år. Det er nu gjort obligatorisk for kommunerne, og forældrene forstår, de har et ansvar for at benytte de muligheder, der foreligger; det viser den stigende tilgang til den udvidede undervisning efter det 14. år, som vi ser overalt i landet.

Det ærede medlem hr. Jacob Pedersen mener, at der ikke er sket noget rigtigt med den nye skolelov, men at man stadig lever videre på den gamle skolelovs grundlag og regler. Det tror jeg heller ikke er rigtigt. Der er skabt en interesse for at kunne tilbyde forældrene undervisning af deres børn efter det 14. år gennem 8. klasserne, efter-